

ΘΕΜΑ: ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΟΜΕΤΡΙΑΣ Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σύμφωνα με το Παγκόσμιο Συμβούλιο Οπτομετρίας (World Council of Optometry), επίσημο εταίρο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (World Health Organization), η Οπτομετρία ορίζεται ως ένα αυτόνομο και ανεξάρτητο επάγγελμα υγείας, με εκπαίδευση, θεσμοθέτηση και αδειοδότηση.

Οι Οπτικοί – Οπτομέτρες είναι πρωτοβάθμιοι επαγγελματίες υγείας της όρασης και του οπτικού συστήματος. Παρέχουν ολοκληρωμένες υπηρεσίες για τη φροντίδα των οφθαλμών και της όρασης με τρόπο που δεν παρέχεται από κανέναν άλλο κλάδο υγείας όπως η εφαρμογή φακών επαφής, η εφαρμογή βοηθημάτων χαμηλής όρασης, η εκτέλεση προγραμμάτων ασκήσεων για την βελτίωση και αποκατάσταση οπτικών δυσλειτουργιών. Το επιστημονικό υπόβαθρο και οι κλινικές πρακτικές, όπως διαμορφώνονται μέσα από ένα πολύ συγκεκριμένο και αναλυτικό πρόγραμμα πρακτικών και θεωρητικών σπουδών, είναι τέτοιο ώστε ο επαγγελματίας Οπτικός – Οπτομέτρης να είναι σε θέση να αναλύει εις βάθος την όραση ατόμων κάθε ηλικίας και να προτείνει τις κατάλληλες λύσεις με σκοπό την πρόληψη, τη βελτίωση και την ομαλή λειτουργία της όρασης τους.

Σύμφωνα με την διεθνή ταξινόμηση των επαγγελματιών υγείας από το Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, με βάση τη διεθνή τυποποιημένη ταξινόμηση των επαγγελμάτων (ISCO, αναθεώρηση του 2008) ISCO code 2267, οι Οπτομέτρες παρέχουν υπηρεσίες διάγνωσης, διαχείρισης και αντιμετώπισης διάφορων διαταραχών των οφθαλμών και του οπτικού συστήματος. Η εκπαίδευση των επαγγελματιών αυτών απαιτεί φοίτηση σε ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα με ειδίκευση στην Οπτομετρία.

Τα παραπάνω καθιστούν ξεκάθαρο ότι πρόκειται για ένα επάγγελμα με ισχυρό επιστημονικό υπόβαθρο και εξειδικευμένο γνωστικό αντικείμενο, το οποίο σε Ευρωπαϊκό επίπεδο παρέχεται από αυτόνομα ακαδημαϊκά τμήματα ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η Ελληνική Δημοκρατία / Ελλάδα, ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρώντας τις δεσμεύσεις Συνόδων & Διακηρύξεων¹, συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία μετάβασης στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η διαμόρφωσή του διέπεται από αρχές και αξίες που σκοπό έχουν τη διευκόλυνση της επαγγελματικής κινητικότητας, την αύξηση της απασχολησιμότητας και την ενδυνάμωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.

Στόχος των Υπουργείων Παιδείας είναι η συμβατότητα και η συγκρισιμότητα των Εθνικών συστημάτων ανώτατης εκπαίδευσης, με σημαντικό γνώμονα τη κινητικότητα Καθηγητών και Φοιτητών μεταξύ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Ερευνητικών Κέντρων σε όλη την Ευρώπη.

¹ Magna Charta, 1988; Διακήρυξη της Σορβόνης, 1998; Διακήρυξη της Μπολόνια, 1999; Σύνοδος Πράγας, 2001; Σύνοδος Βερολίνου, 2003; Σύνοδος Μπέργκεν, 2005; Σύνοδος Λονδίνου, 2007; Σύνοδος Λέουβεν, 2009; Σύνοδος Βουδαπέστης-Βιέννης, 2010; Σύνοδος Βουκουρεστίου, 2012; Σύνοδος Ερεβάν, 2015; Σύνοδος Παρισίου, 2018.

Σήμερα στη χώρα μας πραγματοποιείται μια ευρεία, πολύ-επίπεδη και ταχεία διαδικασία αναδιαμόρφωσης του χάρτη της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μέρος της οποίας αποτελεί η επικείμενη συγχώνευση του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (ΤΕΙ) Δυτικής Ελλάδας με το Πανεπιστήμιο Πατρών.

Ωστόσο, τα σχέδια για το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας που ανήκει στη Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, έρχονται σε πλήρη αντίθεση και ευθεία αντιπαράθεση με τις προαναφερθείσες δεσμεύσεις Συνόδων και Διακηρύξεων. Η πρόβλεψη συγχώνευσή του στο νέο Τμήμα Εφαρμοσμένης Βιοχημείας & Βιοτεχνολογίας, με το οποίο δεν έχει την οποιαδήποτε σχέση, στερείται επιστημονικής και επαγγελματικής συνάφειας. Ειδικότερα όταν αυτό αποτελεί τμήμα της Σχολής Θετικών Επιστημών.

Το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας εκπαιδεύει πτυχιούχους με αντικείμενο επαγγελματικής δραστηριότητας την οπτική και οπτομετρία, όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία (Ν.971/1979 ΦΕΚ 223 Α; ΥΑ 66381/29-8-2017 ΦΕΚ 3247 Β). Ως εκ τούτου και λόγω του μοναδικού γνωστικού αντικείμενου δεν παρουσιάζει ακαδημαϊκή συνάφεια με οποιοδήποτε άλλο Τμήμα. Στις επιστημονικά ανεπτυγμένες χώρες, η επιστήμη της Οπτικής & Οπτομετρίας εντάσσεται αυτόνομη στη Πανεπιστημιακή εκπαίδευση και σε Σχολές Επιστημών Υγείας.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Οπτικής & Οπτομετρίας που περιλαμβάνει δεκατρία (13) μαθήματα ειδικότητας στο γνωστικό αντικείμενο της Οπτομετρίας και είκοσι τοις εκατό (20%) των μαθημάτων στο γνωστικό πεδίο της Ιατρικής επιστήμης, είναι σε μεγάλο βαθμό πλήρως εναρμονισμένο και ταυτίζεται με αντίστοιχα προγράμματα Ευρωπαϊκών Τμημάτων, τα οποία λειτουργούν αυτόνομα λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων που παρέχουν. Το Πτυχίο που απονέμεται από το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα είναι ισοδύναμο Βρετανικών και Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων και αυτόνομων τμημάτων, του πρότυπου διπλώματος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Οπτομετρίας και Οπτικής (European Council of Optometry and Optics – ECOO Diploma) και κατατάσσεται στο μέγιστο επίπεδο έξι (6) του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Ποιότητας, παρέχοντας προπτυχιακές σπουδές επιπέδου Bachelor (240 ECTS). Μάλιστα, η Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ, 2016) έχει γνωμοδοτήσει θετικά για την επανέναρξη της λειτουργίας του Τμήματος, ώστε να δεχθεί εκ νέου εισακτέους ήδη από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, με τον Υπουργό Παιδείας κύριο Κωνσταντίνο Γαβρόγλου να συναινεί στο «δίκαιο του αιτήματος», το οποίο στηρίχθηκε πρωτίστως σε ακαδημαϊκά κριτήρια.

Το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας συμμετέχει ενεργά στο πρόγραμμα δράσης SOCRATES της Ευρωπαϊκής κοινότητας στο τομέα της εκπαίδευσης. Ειδικότερα, στο πρόγραμμα ERASMUS που ενισχύει τη κινητικότητα και την ανταλλαγή φοιτητών και εκπαιδευτικού προσωπικού, το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας συνεργάζεται αποκλειστικά με ομοειδή αυτόνομα Πανεπιστημιακά Τμήματα του Ευρωπαϊκού χώρου.

Το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας είναι πλήρως οργανωμένο σε υποδομές και εγκαταστάσεις στη πόλη του Αιγίου Αχαΐας. Στο Τμήμα λειτουργεί Οφθαλμολογικό-Οπτομετρικό Εξεταστήριο παρέχοντας πλήρη Οπτομετρικό και Οφθαλμολογικό εξεταστικό έλεγχο στους φοιτητές, στο εκπαιδευτικό και διοικητικό προσωπικό της Ακαδημαϊκής κοινότητας. Μάλιστα, στα πλαίσια του κοινωνικού έργου που επιτελεί, το Τμήμα διεξάγει δωρεάν προληπτικό έλεγχο και εξετάσεις σε Σχολεία και σε κατοίκους της Αχαΐας και της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Ελλάδας.

Το Τμήμα Οπτικής & Οπτομετρίας είναι από τα πιο υψηλά επιλέξιμα τμήματα με υψηλή ζήτηση και έχει υψηλή βάση εισαγωγής με συνεχή άνοδο των μορίων πρόσβασης. Συμμετέχοντας ενεργά και συνδράμοντας στο πεδίο της εξειδικευμένης έρευνας, οι απόφοιτοι του Τμήματος γίνονται δεκτοί για μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο γνωστικό αντικείμενο της Οπτομετρίας. Το Τμήμα με ίδια μέσα οργανώνει δράσεις όπως προγράμματα, ημερίδες και σεμινάρια, φροντίζοντας για τη διαρκή επιμόρφωση και δια βίου μάθηση των αποφοίτων του. Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να πραγματοποιηθεί στο γεγονός ότι το Τμήμα παρουσιάζει υψηλή απορρόφηση πτυχιούχων από την αγορά εργασίας, συνεισφέροντας στην μείωση της ανεργίας, τη στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος και της εθνικής οικονομίας εν γένει.

Ως εκ των ανωτέρω, η αναβάθμιση του Τμήματος Οπτικής & Οπτομετρίας ως αυτόνομο Πανεπιστημιακό Τμήμα κρίνεται απολύτως ακαδημαϊκά ορθή συμβαδίζοντας με τα Ευρωπαϊκά πρότυπα και τις δεσμεύσεις Συνόδων και Διακηρύξεων. Το συνεχώς αυξανόμενο κόστος των παροχών υγείας σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση αλλά και τα δεδομένα που προκύπτουν από διεθνείς φορείς (World Economic Forum) για τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην ποιότητα της όρασης, την παραγωγικότητα και το ΑΕΠ κάθε χώρας, καθιστούν παγκοσμίως ακόμα σημαντικότερο τον ρόλο των Οπτικών – Οπτομετρών σε επίπεδο πρωτοβάθμιας οφθαλμικής φροντίδας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το έργο και η αποτύπωση της πραγματικής επαγγελματικής διάστασης των Οπτικών – Οπτομετρών, η οποία έχει καταγραφεί με τον πλέον σημαντικό τρόπο κατά την περίοδο διεξαγωγής των Παγκόσμιων Αγώνων Special Olympics στην Αθήνα το 2011, καθώς και άλλων Εθνικών διοργανώσεων από το 2009 έως το 2018.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, κρίνεται επιστημονικά και επαγγελματικά απαραίτητη η διατήρηση αυτονομίας του Τμήματος Οπτικής & Οπτομετρίας ώστε να συνεχίσει τη μέχρι σήμερα απόλυτα επιτυχημένη πορεία του και να μπορέσει να ακολουθήσει τις διεθνείς εξελίξεις, να συνεισφέρει στο κοινωνικό σύνολο και να εξελίξει περαιτέρω το επίπεδο των παρεχόμενων υπηρεσιών στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Το ΔΣ της Ελληνικής Ακαδημίας Οπτομετρίας

28 Μαρτίου 2019